

Önk 23/11

Delges
Länsstyrelsen i Uppsala län
751 86 Uppsala

SKB, Box 250, 101 24 Stockholm

§ 235

Dnr 2010KS017

Dpl 531

Avgränsningssamråd gällande eventuell utbyggnad av SFR, yttrande till Länsstyrelsen.

SKB erhöll i juni 1983 regeringens tillstånd att anlägga och driva en anläggning, SFR, för slutlig förvaring av kortlivat låg- och medelaktivt driftavfall.

I dag finns ytterligare behov av förvarsutrymmen på cirka 20 000 m³ för rivningsavfall från avställda reaktorer i Barsebäck, Ågesta och Studsvik. Behov av förvaringsutrymme för rivningsavfall för övriga kärnkraftverk beräknas uppstå ungefär år 2030–2045 och uppgå till cirka 100 000 m³. Innan en eventuell utbyggnad av SFR kan ske behöver SKB ta fram underlag för miljökonsekvensbeskrivning, hålla samråd, göra säkerhetsanalys, projektera etc.

Hela anläggningen, inklusive den befintliga som finns i Forsmark, skall prövas enligt dagens miljölagstiftning. Myndigheterna som ska behandla SKB:s ansökan om eventuell utbyggnad av SFR, ska behandla ansökan som om befintligt förvar i Forsmark inte existerade.

Östhammars kommun deltog vid SKB:s avgränsningssamråd med Länsstyrelsen 29 september 2010 med ordförande från säkerhetsgruppen och MKB-gruppen samt tjänstemän från slutförvarsenheten.

Dessutom representerades Östhammars kommun även av miljö- och hälso-skyddsnämnden och tjänstemän från miljökontoret som myndighet.

Enhetschef Marie Berggren föredrar ärendet.

Förslag till yttrande daterat 2010-10-27 inlämnas på sammanträdet.

Arbetsutskottets förslag

Östhammars kommun besvarar Länsstyrelsen med föreliggande förslag till yttrande, daterat 2010-10-27.

I ärendet yttrar sig Anna-Lena Söderblom (M) och Barbro Andersson Öhrn (S).

Kommunstyrelsens beslut

Östhammars kommun besvarar Länsstyrelsen i enlighet med föreliggande förslag till yttrande, daterat 2010-10-27. (Bilaga 2).

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Slutförvarsenheten
Peter Andersson

Datum
2010-10-27

Dnr 2010KS017 Sid
1 (3)

Länsstyrelsen i Uppsala län
751 86 UPPSALA

SKB
Box 250
101 24 STOCKHOLM

Yttrande angående SKB:s avgränsningssamråd 2010-09-28 gällande utbyggnad av SFR.

Inledning

SKB erhöll i juni 1983 regeringens tillstånd att anlägga och driva en anläggning, SFR, för slutlig förvaring av kortlivat låg- och medelaktivt driftavfall.

I dag finns ytterligare behov av förvarsutrymmen på cirka 20 000 m³ för rivningsavfall från avställda reaktorer i Barsebäck, Ågesta och Studsvik. Behov av förvaringsutrymme för rivningsavfall för övriga kärnkraftverk beräknas uppstå ungefär år 2030–2045 och uppgå till cirka 100 000 m³. Innan en eventuell utbyggnad av SFR kan ske behöver SKB ta fram underlag för miljökonsekvensbeskrivning, hålla samråd, göra säkerhetsanalys, projektera etc. Hela anläggningen, inklusive den befintliga som finns i Forsmark, skall prövas enligt dagens miljölagstiftning. Myndigheterna som ska behandla SKB:s ansökan om eventuell utbyggnad av SFR, ska behandla ansökan som om befintligt förvar i Forsmark inte existerade.

Östhammars kommun deltog vid SKB:s avgränsningssamråd med Länsstyrelsen, 2010-09-29. Kommunen har även tagit del av det material som presenteras som underlagsmaterial till SKB:s kommande samråd och vill därför framföra följande synpunkter.

Vägledande process

SKB kommer att ansöka om att bygga ut SFR på grund av att det avfall som uppstår vid rivningar av befintliga kärnkraftsverk inte får plats i SFR som det är utformat i dag. Situationen med platsbrist i befintligt förvar kan komma att upprepa sig i det slutförvar för använt kärnbränsle som SKB planerar att ansöka om att få bygga, om de reaktorer som finns idag ersätts med nya. Avfallsmängden blir då avsevärt mycket större än de 12 000 ton använt kärnbränsle som nu ligger till grund för SKB:s kommande ansökan. Östhammars kommun ser därför pro-

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgratan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

cessen kring utbyggnaden av SFR som vägledande över hur en process kring en eventuell utbyggnad av kärnbränsleförvaret kan komma att gå till.

I detta sammanhang undrar Östhammars kommun också om det juridiskt är möjligt att driva ett slutförvar och ett mellanlager samtidigt.

Lokalisering

När SKB ansöker om att bygga ut SFR ska myndigheterna behandla ansökan som om befintligt förvar i Forsmark inte existerade. Därmed ska lokaliseringsprincipen tillämpas. Lokaliseringsprincipen innebär att platsen ska vara lämplig med hänsyn till att ändamålet skall kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Östhammars kommun anser inte att de platsvalsredovisningar som presenteras i rapporten P-10-35 *Lokalisering av slutförvar för kortlivat radioaktivt avfall* räcker för att motivera att Forsmark är bästa platsen för en lokalisering av SFR. Rapporten innehåller endast uppgifter för att avskrivna olika lokaliseringalternativ i Oskarshamn samt alternativa lokaliseringar i Forsmark. SKB borde titta på fler platser för att kunna motivera varför Forsmark är den bästa platsen för att slutförvara låg- och medelaktivt avfall.

Transport till SFR

SKB har meddelat att det kan bli aktuellt att transportera stora skrymmande reaktordelar till SFR med pråm. Östhammars kommun har vid upprepade tillfällen framfört till SKB att det är önskvärt att SKB gör en utredning av eventuell miljönytta med att transportera material till Forsmark med pråm. SKB har meddelat att det inte är möjligt att transportera t. ex. bentonit på pråm. Med hänvisning till reaktordeltransporterna framför återigen Östhammars kommun att en utredning om miljönytta med pråmtransporter, oaktat godsslag, genomförs.

Östersjökonventionen

Den 17 juli 1993 beslutade regeringen att ratificera konventionen om skydd av östersjöområdets marina miljö. Östhammars kommun anser att det är av stor vikt att det som beskrivs i konventionen om skydd av östersjöområdets marina miljö beaktas.

BAT (Best Available Technology)

En eventuell utbyggnad av SFR påminner mycket i sin konstruktion om befintligt SFR. Det bör utvecklas och redovisas en analys av vilka förändringar som skett över tid både när det gäller avfallstyper, konditioneringsmetoder och konstruktionsförutsättningar i själva förvaret för att kunna göra en bedömning av BAT i hela systemet.

SKB avser att bygga ytterligare en nedfartsramp till SFR som är så stor att skrymmande avfall som t.ex. reaktortankar ska vara möjliga att mellanlagra i förvaret. Dessa stora komponenter ska endast mellanlagras i SFR och därför blir det troligt att även SFL (slutförvar för långlivat avfall som planeras att byggas 2030) måste byggas med stor nedfartsramp. Med tanke på att Studsvik har mångårig erfarenhet av volymreducering, kompaktering och återvinning ställer sig Östhammars kommun frågande till vad som är att anse som bästa möjliga teknik i sammanhanget. En volymreducering, kompaktering och eventuell åter-

vinning av otympliga komponenter skulle dessutom överensstämma mer med hushållnings- och kretsloppsprinciperna.

Etappvis utbyggnad

SKB avser att ansöka om att bygga ut SFR i två etapper. Etapp 1 av utbyggnaden planeras till 2017 och etapp 2 planeras till 2038. Miljölagar kommer med största sannolikhet att skärpas under de kommande 20 åren. Om SKB erhåller tillstånd 2013 för en utbyggnad av etapp 2 som planeras till 2030 innebär detta att bygget kommer att påbörjas efter att prövats med 20 år gamla miljölagar. Östhammars kommun anser att prövningen skall vara stegvis så att SKB ansöker om att bygga ut etapp 2 tidigast 5 år innan bygget planeras att påbörjas.

Tidshorisonterna

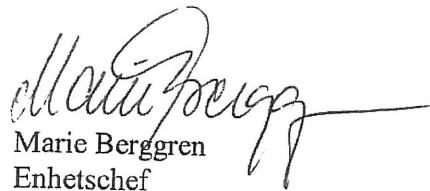
Nuvarande SFR är ett slutförvar för låg- och medelaktivt kortlivat driftavfall, som byggdes 1983 samt driftsattes 1988 enligt dåvarande säkerhetskrav. Den tidshorison som slutförvaret för låg- och medelaktivt kortlivat driftavfall och rivningsavfall ska ha på långsiktig säkerhet och barriärfunktioner är 10 000 år. Hur påverkar en utbyggnad av SFR kraven på långsiktig säkerhet och barriärfunktionerna i det befintliga slutförvaret ?

Det bör även utredas vad landhöjningens betydelse har för den långsiktiga säkerheten för ett så pass grunt slutförvar. Om ca 3000 år är det inte längre ett slutförvar under havsytan utan ett geologiskt slutförvar med möjlighet till oavsiktligt intrång.

Säkerhetsanalys

I samband med samråden inför ansökan om byggnation av ett ev slutförvar för använt kärnbränsle, har Östhammars kommun framfört att det är lämpligt att infoga frågor om den långsiktiga säkerheten som måste redovisas i säkerhetsanalysen även i miljökonsekvensbeskrivningen enligt miljöbalken. Det är lämpligt även i miljökonsekvensbeskrivningen för en eventuell utbyggnad av SFR.

Bertil Alm
Ordförande i MKB-gruppen
Slutförvarsorganisationen

Marie Berggren
Enhetschef